	Test Booklet Code &No. у रुनपत्रिका कोड व क्र. Der-II SCIENCE Seat No (In figures as in Admit Card)
(Name) 2. (Signature)	Seat No(In words)
(Name)	OMR Sheet No.
MAY - 17216 Time Allowed : 1¼ Hours]	(To be filled by the Candidate) [Maximum Marks : 100
Number of Pages in this Booklet : 20	Number of Questions in this Booklet : 50
 Instructions for the Candidates 1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page. 2. This paper consists of 50 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options). 3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows: (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet. (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted. 4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item. Example : where (C) is the correct response. 	विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना 1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरोल वरच्या कोप-यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा. 2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत. 3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात. (i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिको स्वकारू नये. (ii) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकोची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकतो उघडल्यासाठी प्रश्नपत्रिकोवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिकोची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकतोत्ति एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कर्मी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळ्ही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी. (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकोवर आ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा. 4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ/निळाकरावा.
 (A) (B) (D) (D) 5. Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated. 6. Read instructions given inside carefully. 7. Rough Work is to be done at the end of this booklet. 8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification. 9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination. 10. Use only Blue/Black Ball point pen. 11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited. 	 उदा. : जर (C) है योग्य उत्तर असेल तर. (A) (B) (D) (D) 5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत. 6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात. 7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोन्या पानावरच कच्चे काम करावे. 8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरेवा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरतिण्यात येईल. 9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांना मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिको पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे. 10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
12. There is no negative marking for incorrect answers.	12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

-

Home Science Paper II गृहविज्ञान प्रश्नपत्रिका II

Not	Time Allowed : 75 Minutes][Maximum Marks : 100Note : This Paper contains Fifty (50) multiple choice questions. Each question carries Two (2) marks. Attempt All questions.सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पन्नास (50) बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.			
1.	How many principles of teaching and learning process are there ?(A) 2(B) 5	1.	अध्यापन आणि अध्ययनाच्या प्रक्रियेची तत्त्वे किती असतात ? (A) 2 (B) 5	
2.	(C) 7(D) 9Communication word comes from the	2.	 (C) 7 (D) 9 संप्रेषण हा शब्द या लॅटिन 	
	Latin word : (A) Communic (B) Communis (C) Communise	2.	 (A) कम्युनिक (B) कम्युनिस (C) कम्युनाईज 	
3.	 (D) Communicate Which one is ingredient of communication ? (A) Message and channel (B) Audio aids (C) Audio-visual aid (D) Organiser and user 	3.	 (D) कम्युनिकेट संप्रेषणाचा घटक कोणता आहे ? (A) संदेश आणि चॅनल (B) श्राव्य साधन (C) दृक्-श्राव्य साधन (D) संघटक व वापरक 	
	3 [P.T.O.			

4.	The point of organizational barrier	4.	संघटनातील अडथळ्यांचा बिंदू कोणता ?
	is :		(A) आंतरव्यक्ती अडथळा
	(A) Interpersonal barrier(B) Been listening		(B) अपुरे श्रवण
	(B) Poor listening(C) Demantics		(C) कमी श्रवण (Demantics)
			(D) अधिकारातील फरक
	(D) Power differences		(D) आवकाराताल फरक
5.	Leagan's model of communication contains :	5.	लिगनच्या संप्रेषणाच्या मॉडलमधे आहेत.
	(A) 6 elements		(A) 6 घटक
	(B) 5 elements		(B) 5 घटक
	(C) 4 elements		(C) 4 घटक
	(D) 3 elements		(D) 3 घटक
6.	Symbol of chi-square is :	6.	काय-स्क्वेअरचे चिन्ह आहे :
	(A) Σ		(A) Σ
	(B) X ⁻		(B) X ⁻
	(C) χ^2		(C) χ^2
	(D) δ		(D) δ
7.	Statistical test used to calculate	7.	चलांचे एकत्रिकरण किंवा गणना करण्याकरिता
	association of variables :		वापरण्यात येणारी सांख्यिकीय चाचणी :
	(A) Duncan test		(A) डंकनची चाचणी
	(B) Chi-square		(B) काय स्केवअर
	(C) Correlation		(C) सहसंबंध
	(D) Pair 't' test		(D) पेअर 'टी' टेस्ट
		4	

- 8. In research ultimate prediction of variable in made :
 - (A) Dependent variable
 - (B) Intervening variable
 - (C) Independent variable
 - (D) Continuous variable
- Statistical test use to find out difference between more than two means of large sample is :
 - (A) 't' test
 - (B) z test
 - (C) Chi-square test
 - (D) F test
- 10. The form of sampling in which each individual or element in universe has an equal chance of being chosen is :
 - (A) Random
 - (B) Quota
 - (C) Purpose
 - (D) Convenience

- 8. संशोधनामध्येचलाचे भाकीत
 - (A) परावलंबी
 - (B) मध्यस्थ

केले जाते.

- (C) स्वतंत्र
- (D) अखंडित
- मोठ्या नमुन्यातील दोनपेक्षा जास्त सरासरीमधील फरक पडताळण्याकरिता लागणारी सांख्यिकीय चाचणी :
 - (A) 't' चाचणी
 - (B) *z* चाचणी
 - (C) काय-स्क्वेअर चाचणी
 - (D) F चाचणी
- ह्या नमुना पद्धतीमध्ये विश्वातील प्रत्येक व्यक्ती किंवा घटकाला निवडले जाण्याची समान संधी असते :
 - (A) रॅन्डम
 - (B) कोटा
 - (C) परपस्
 - (D) कन्वेनियन्स

- 11. Fish requires shorter cooking time than meat because :
 - (A) Fish has little connective tissues
 - (B) Meat has little connective, tissues
 - (C) Fish has higher fat content
 - (D) Meat has higher protein content
- 12. Zymogens are :
 - (A) Salivary amylases
 - (B) Lipases
 - (C) Inactive form of proenzymes for protein digestion
 - (D) Active proteases

- मांसापेक्षा माशांना शिजण्याकरीता कमी वेळ लागतो कारण :
 - (A) माशांमध्ये जोडणारे पेशीजाल कमीअसते
 - (B) मांसामध्ये जोडणारे पेशीजाल कमी असते
 - (C) माशांमध्ये स्निग्धांचे प्रमाण अधिक असते
 - (D) मांसामध्ये प्रथिनांचे प्रमाण अधिक असते
- 12. झायमोजेन्स म्हणजे :
 - (A) सलायव्हरी अमायलेजेस
 - (B) लायपेजेस
 - (C) प्रथिनांच्या पचनासाठी लागणारा अक्रियाशील रूपातील प्रोएंझाइम

(D) क्रियाशील प्रोटिओजेस

6

13.	In non-diabetic population, the	13.	मधुमेह नसणाऱ्या लोकांमध्ये ग्लायकोझिलेटेड
	glycosylated hemoglobin		हिमोग्लोबीनची तीव्रता पुढीलप्रमाणे बदलते :
	concentration varies from :		(A) 8-15%
	(A) 8-15%		(B) >15%
	(B) >15%		(C) 4-7 %
	(C) 4-7%		(D) 10-15%
	(D) 10-15%	14.	जीवनसत्व ड ₃ म्हणजे :
14.	Vitamin D_3 is :	1 1.	(A) कोलेकॅल्सिफेरॉल
	(A) Cholecalciferol		
	(B) Ergocalciferol		(B) अर्गोकॅलसिफेरॉल
	(C) Calciferol		(C) कॅलसिफेरॉल
	(D) Tocopherol		(D) टोकोफेरॉल
15.	Organic iron is :	15.	सेंद्रीय लोह म्हणजे :
	(A) Heme iron		(A) हिम लोह
	(B) Non-heme iron		(B) नॉन-हिम लोह
	(C) Dietary iron		(C) आहारातील लोह
	(D) Vegetable iron		(D) भाज्यांमधील लोह

16. स्लिम डिसीज म्हणजे : 16. Slim disease is : (A) टायफॉईड (विषमज्वर) (A) Typhoid (B) क्षय (B) Tuberculosis (C) एडस् (C) AIDS (D) पोलिओ (D) Polio 17. आपत्कालीन आणि नैसर्गिक आपत्तींमध्ये 17. Nutritional requirement during पोषणाची आवश्यकता ही पुढीलप्रमाणे असते : emergency and natural calamities is : (A) कमीतकमी आवश्यकता (A) Minimum Requirement (B) देखभाल आवश्यकता (B) Maintenance Requirement (C) सुरक्षित आवश्यकता (C) Safe Requirement (D) जगण्याकरिता आवश्यकता (D) Survival Requirement 18. जवामध्ये असते. 18. Barley contains : (A) पेक्टीन (A) Pectin (B) β-ग्लुकॅन (B) β Glucan (C) सेल्युलोज (C) Cellulose (D) हेमीसेल्युलोज (D) Hemicellulose

- 19. Proteins in the meat are :
 - (A) Actin, myosin, collagen and elastin
 - (B) Actin, gluten, albumin and collagen
 - (C) Myosine, actin, gluten and collagen
 - (D) Actin, gluten, albumin and elastin
- 20. % of total PUFA is the highest in :
 - (A) Sunflower oil
 - (B) Safflower oil
 - (C) Corn oil
 - (D) Soyabean oil
- 21. The amount after the deduction of cost of food and beverage from sales in a hotel is :
 - (A) Gross profit
 - (B) Controllable expenses
 - (C) Net Profit
 - $(D) \ Profit$

- 19. मांसामध्ये पुढील प्रथिने असतात :
 - (A) ॲक्टिन, मायोसीन, कोलॅजन व इलॅस्टिन
 - (B) ॲक्टिन, ग्लुटेन, अलब्युमिन व कोलॅजेन
 - (C) मायोसीन, ॲक्टिन, ग्लुटेन व कोलॅजेन
 - (D) ॲक्टिन, ग्लुटेन, अलब्युमीन व इलॅस्टिन
- 20.या तेलामध्ये 'पुफा'ची एकूण टक्केवारी सर्वात अधिक असते.
 - (A) सूर्यफुल तेल
 - (B) करडई तेल
 - (C) मका तेल
 - (D) सोयाबीन तेल
- 21. हॉटेलमध्ये विकल्या जाणाऱ्या अन्न व पेय पदार्थांच्या किंमतीतून अन्न व पेय विकत घेतलेली किंमत वजा केल्यानंतरची किंमत म्हणजे :
 - (A) ठोक नफा
 - (B) नियंत्रित खर्च
 - (C) निव्वळ नफा
 - (D) नफा

22.	A la carte menu will be followed	22.	ए ला कार्टे मेन्यूचा उपयोग
	in :		मध्ये करतात.
	(A) Hostel		(A) वसतीगृह
	(B) Hospital		(B) दवाखाना
	(C) Healthcare facility		(C) आरोग्य-सुविधा
	(D) Hotel		(D) उपाहारगृह
23.	Left over food in a food service	23.	अन्न सेवा व्यवस्थेमध्ये शिल्लक अन्नाची समस्या
	primarily indicates the problem		हीहोते.
	of : (A) Personnel		(A) नोकरवर्ग
	(B) Financial		(B) आर्थिक बाब
	(C) Production		(C) अन्न निर्मिती
	(D) Marketing		(D) विपणन
24.	Waiterless Restaurant is :	24.	हे वेटरविना चालणारे
	(A) Cafeteria		उपाहारगृह आहे.
	(B) Drive inns		(A) कॅफेटेरिया
	(C) Ship catering		(B) ड्राईव्ह इन
			(C) शिप केटरींग
	(D) Vending		(D) व्हेन्डींग

25.	Expansion of FIFO :	25.	एफ.आय.एफ.ओ. चे पूर्ण रूप :
	(A) First in Fast out		(A) फर्स्ट इन फास्ट आऊट
	(B) Fast in First out		(B) फास्ट इन फर्स्ट आऊट
	(C) First in First out		(C) फर्स्ट इन फर्स्ट आऊट
	(D) First out First in		(D) फर्स्ट आऊट फर्स्ट इन
26.	Ruffles bias cut from fabric, in circular manner, that fall in folds : (A) Frill	26.	कापडातून तिरकसपणे कापलेले रफल्स जे गोलाकार असते आणि घड्यांमध्ये दिसून येते ते म्हणजे : (A) फ्रिल
	(B) Cascade		(B) कॅस्केड
	(C) Peplum		(C) पेप्लम
	(D) Gathers		(D) गॅदर्स (चुण्या)
27.	Buttonhole with edges finished with separate strips of fabric binding	27.	वेगळ्या कापडीपट्टीने तयार केलेल्या 'काज'
is :(A) Bound buttonhole(B) Clip buttonhole	is :		ला प्रिंगत. (A) बाऊंड काज
		(B) क्लिप काज	
	(C) Cuff closure		(C) कफ क्लोजर
	(D) Barred buttonhole		(D) बार्ड काज
	11 [P.T.O		

28. 'स्लॅश ॲण्ड स्प्रेड' ही कापड निर्मितीची

..... करीता वापरली जाते. पदधत clothing construction used in : (A) ड्राफ्टींग (A) Drafting (B) ड्रेपींग (B) Draping (C) फ्लॅट पॅटर्न डिझायनींग (C) Flat pattern designing (D) बेसीक क्लोदींग कन्स्ट्रक्शन (D) Basic clothing construction 29. कापडाकरीता परिणामकारक पर्यावरणास अनुकूल 29. An effective eco-friendly bleach for विरंजक आहे. textile fabrics is : (A) सोडियम परबोरेट (A) Sodium perborate (B) सोडियम हायपोक्लोराइट (B) Sodium hypochlorite (C) क्लोरीन ब्लीच (C) Chlorine bleach (D) हायड्रोजन परॉक्साईड (D) Hydrogen peroxide 30. Apparel made in a style that 30. वेशभूषेचा जो प्रकार अनेक वर्षांपासून लोकप्रिय continues to be fashionable over a असतो तो म्हणजे : long period of time : (A) क्लासीक (A) Classic (B) स्टाईल (B) Style (C) ग्रंज (C) Grunge (D) Fad (D) फॅड

28. "Slash and spread" is a method of

	1	3	[P.T.O.
	(D) Gaberdine		(D) गॅबर्डिन
	(C) Plaid		(C) प्लेड
	(B) Corduroy		(B) कॉड्रॉय
	(A) Denim		(A) डेनिम
	vertical stripes of cut pile is :		विणलेला कापड म्हणजे :
33.	A strong durable woven fabric with	33.	कट पाईलचे उभी रेषा असलेला मजबुत, टिकाऊ
	(D) Acrylic		(D) ॲक्रॅलीक
	(C) Elastomere		(C) इलॅस्टोमीअर
	(B) Polyester		(B) पॉलिएस्टर
	(A) Olefin		(A) ऑलिफीन
32.	Orlon is a type of :	32.	ओरलॉनचा प्रकार आहे.
	(D) Convolutions		(D) कन्व्होल्युशन्स
	(C) Specks		(C) स्पेक्स
	(B) Striations		(B) स्ट्रायेशन्स
	(A) Scales		(A) स्केल्स
	microscope by :		मुळे ओळखले जातात.
31.	Cotton can be identified under a	31.	सुक्ष्मदर्शकयंत्राखाली सुती तंतू

34.	"Knit-deknit" is a method used	34.	नीट–डीनीट ही पद्धतया करीता
	for :		वापरली जाते.
	(A) Yarn texturization		(A) धाग्यांची रचना करणे
	(B) Knitting garments		(B) कपडे विणणे
	(C) Fabric construction		(C) कापड तयार करणे
	(D) Yarn construction		(D) धागे तयार करणे
35.	Fabric used for conveyer belts	35.	कन्व्हेयर बेल्टकरिता वापरण्यात येणाऱ्या
	should have excellent :		कापडला उत्तम असावे.
	(A) Abrasion resistance		(A) घर्षण रोधक
	(B) Air permeability		(B) हवा झिरपण्याची क्षमता
	(C) Thermal property		(C) औष्णिक गुणधर्म
	(D) Breaking strength		(D) तुटण्याची क्षमता
36.	Mapping a course of action in order	36.	कुटुंबातील अल्पकालीन आणि दीर्घकालीन
	to reach immediate and long term		ध्येय गाठण्याकरिता जी योजना कार्यान्वित करतात
	goals in the family is :		ती म्हणजे होय.
	(A) Controlling		(A) नियंत्रण
	(B) Evaluating		(B) मूल्यांकन
	(C) Organising		(C) संघटन
	(D) Planning		(D) नियोजन

37.	Psychological fatigue in day to day activities may result due to :	37.	दैनंदिन क्रियांमध्ये येणारा मानसिक थकवा हा कारणांमुळे येऊ शकतो.
	(A) Exciting task		(A) उत्साहपूर्ण कार्य
	(B) Routine task		(B) नेहमीची कार्य
	(C) Moderate task		(C) मध्यम कार्य
	(D) Interesting task		(D) रुचीपूर्ण कार्य
38.	Defining, seeking and selecting alternate solutions for a problem is :	38.	समस्या ठरविणे, शोधणे आणि पर्यायी उपाय प्राप्त करण्याकरिता व निवडण्याकरिता याचा उपयोग होतो.
	(A) Decision making		(A) निर्णय घेणे
	(B) Assessing		
	(C) Forecasting		(B) निर्धारण(C) भारतीय उपगे
	(D) Controlling		(C) भाकीत करणे
39.	'D' in work simplification process denotes :	39.	(D) नियंत्रण करणे कार्यसरलीकरण प्रक्रियेत 'D' म्हणजे :
	(A) Depression		(A) डिप्रेशन
	(B) Derangement		(B) डिरेंजमेंट
	(C) Delay		(C) डिले
	(D) Development		(D) डेव्हलपमेंट
40.	Emphasis on dining table with a plain background can be created by crockery.	40.	प्लेन पार्श्वभूमी असलेल्या जेवणाच्या टेबलावर प्राधान्य देण्याकरिताया क्रॉकरीचा उपयोग करता येतो.
	(A) Light colour		(A) फिक्का रंग
	(B) Plain colour		(B) प्लेन रंग
	(C) Dull colour		(C) अंधुक (मंद) रंग
	(D) Patterned		(D) डिझाईन असलेला

41.	A long and difficult delivery or birth	41.	दीर्घ व कठीण प्रसूती किंवा पायाळू स्थितीतील
	in breech position may be		जन्मामुळे होऊ शकते.
	accompanied by :		(A) कर्बद्विप्राणीद कमतरता
	(A) Carbon dioxide deprivation		(B) प्राणवायू कमतरता
	(B) Oxygen deprivation		
	(C) Carbon mono-oxide deprivation	42.	(C) कार्बन मोनोऑक्साईडची कमतरता
	(D) Ozone deprivation		(D) ओझोनची कमतरता
42.	Adjusting to decreasing physical		कमी होत चाललेले शारीरिक बळ आणि
	strength and health is		अस्वास्थ्य यांचे समायोजन करणे हे
	developmental task of :		वयाचे वैकासीक कार्य आहे.
	(A) Middle childhood		(A) मध्य बाल्यावस्था
	(B) Adolescence		(B) किशोरावस्था
	(C) Middle age		(C) मध्यम वय
	(D) Later maturity		(D) उत्तर प्रौढावस्था

	(D) 1985		(D) 1303 PTO
	(C) 1980		(C) 1980(D) 1985
	(B) 196 2		(B) 1962
	(A) 1975		(A) 1975
	year :		वर्षी सुरू झाली.
45.	ICDS programme was started in the	45.	आय.सी.डी.एस. ही योजना या
	(D) 3 to 9 months		(D) 3-9 महिने
	(C) 2 to 6 months		(C) 2-6 महिने
	(B) Birth to 3 months		(B) जन्म ते 3 महिने
	(A) 3 to 5 months		(A) 3 ते 5 महिने
	sight of mother and others at :		करायला वयापासून शिकते.
44.	Child starts discriminating between	44.	बालक, आई आणि इतर व्यर्क्तोमध्ये फरक
	(D) 40-70 years		(D) 40-70 वर्षे
	(C) 35-65 years		(C) 35-65 वर्षे
	(B) 40-60 years		(B) 40-60 वर्षे
	(A) 30-50 years		(A) 30-50 वर्षे
	from :		असतो.
43.	Middle age traditionally extends	43.	पारंपारिकदृष्टया मध्यम वयाचा काळ

46.	Broad classification of education	46.	शिक्षणाचे ठळक वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे
	is :		असते :
	(A) Formal and Non-formal		(A) औपचारिक व अनौपचारिक शिक्षण
	Education		
	(B) Adult Education		(B) प्रौढ शिक्षण
	(C) Physical Education		(C) शारीरिक शिक्षण
	(D) Technical Education		(D) तांत्रिक शिक्षण
47.	Extension Education Programme	47.	विस्तार शिक्षण कार्यक्रम हा
	should be :		असावा.
	(A) Flexible		(A) लवचिक
	(B) Evaluative		(B) मुल्यांकित
	(C) Achievable		(C) प्राप्त करण्याजोगा
	(D) Specific		(D) विशिष्ट
48.	Extension Education deals with :	48.	विस्तार शिक्षणाचा संबंध यांच्याशी येतो.
	(A) Only men		(A) केवळ पुरुष
	(B) Only women		(B) केवळ महिला
	(C) Men, women and youths		(C) पुरुष, महिला व युवक
	(D) Only youths		(D) केवळ युवक

	19			[P.T.O.
	(D) 1955		(D) 1955	
	(C) 195 4		(C) 1954	
	(B) 1952		(B) 1952	
	(A) 1953		(A) 1953	
	started on 2nd October :		ला सुरू झाली.	
50.	National Extension Services was	50.	राष्ट्रीय विस्तार सेवा 2 ऑक्टोबर	
	(D) Part of plan of work		(D) कार्याचा शेवटचा भाग	
	demonstration			
	(C) Step involved in conducting a		(C) प्रात्यक्षिक देण्याची पायरी	
	(B) Best method of approach		(B) पोचण्याची उत्तम पद्धत	
	(A) To assess the progress		(A) प्रगती जाणणे	
49.	Evaluation is :	49.	मुल्यांकन म्हणजे :	

ROUGH WORK